

ПРОГРАМА
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
(з відривом та без відриву від теоретичного навчання)

I. Загальна інформація

Заклад вищої освіти	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Факультет/інститут	факультет педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв
Кафедра	кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи
Освітня програма	Соціальна робота. Управління соціальним закладом
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Курс/семестр	1 курс, 2 семестр; 2 курс, 3 семестр
Мова навчання	українська мова
Розробник/и	доцент Антоніна Конончук, старший викладач Тетяна Зінченко
Затверджено	засіданням кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, протокол № 1 від 28.08.2024 року
Обсяг дисципліни	Денна форма навчання: 15 кредитів ЄКТС, що відповідає 450 академічним годинам, з яких 450 годин – самостійна робота Заочна форма навчання: 15 кредитів ЄКТС, що відповідає 450 академічним годинам, з яких 450 годин – самостійна робота
Статус дисципліни	обов'язкова

Метою науково-дослідницької практики є набуття магістрантами досвіду самостійної науково-дослідницької роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у сфері соціальної роботи, добір фактичного матеріалу для написання наукових публікацій, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, формування вмінь презентувати результати наукового пошуку.

Відповідно до мети визначено наступні **завдання** науково-дослідницької практики:

- формувати у студентів уміння здійснювати науково-дослідницьку роботу;
- аналізувати основні закономірності та тенденції розвитку сучасної соціальної сфери;
- підбирати та застосовувати дослідницький інструментарій з урахуванням специфіки магістерського дослідження;
- здійснювати якісний та кількісний аналіз результатів експериментального дослідження;
- відображати результати дослідження у наукових публікаціях;
- застосовувати у практичній діяльності фахові знання для виконання наукових досліджень з актуальних проблем позашкільної та інклюзивної освіти.

Науково-дослідницька практика є обов'язковим компонентом освітньої програми підготовки магістрів у НДУ імені Миколи Гоголя.

Науково-дослідницька практика спрямована на розширення й закріплення теоретичних і практичних знань, отриманих магістрантами у процесі навчання, оволодіння необхідними професійними компетенціями набуття й удосконалення практичних навичок наукової діяльності, зокрема, з організації та проведення наукового дослідження актуальних проблем соціальної сфери, збір фактичного матеріалу для підготовки випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи. Її результати комплексно відображаються у випускній кваліфікаційній (магістерській) роботі.

Місце в структурно-логічній схемі освітньої програми

ОК 1. Іноземна мова у професійній діяльності

ОК 2. Філософія науки

ОК 3. Інформаційні технології у професійній діяльності

ОК 4. Психологія ділового спілкування

ОК 5. Методологія розробки та керівництва проєктами

ОК 6. Методологія та організація наукових досліджень у соціальній роботі

ОК 7. Соціальна робота в громаді

ОК 8. Соціальна робота з вразливими групами населення

ОК 9. Інноваційні моделі надання соціальних послуг

ОК 10. Управління соціальною роботою в Україні

ОК 11. Корпоративна культура соціального закладу

ОК 12. Стажувальна практика

ОК 13. Практика з управління у сфері соціальної роботи

Постреквізити

Кваліфікаційна робота

II. Компетентності та результати навчання

2.1. Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Соціальна робота. Управління соціальним закладом» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

СК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

СК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

СК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

СК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

СК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

СК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

СК16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

СК19. Здатність до створення соціального і психологічно сприятливого середовища в соціальних службах, закладах, установах.

2.2. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Соціальна робота. Управління соціальним закладом» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

РН3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

РН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

РН5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

РН14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

РН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

РН18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

РН20. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

III. Методи та засоби навчання

3.1. Методи навчання

За джерелом інформації: словесні – розповідь, пояснення, консультація,

бесіда, аналіз роботи фахівців бази практики, студентів-практикантів та власної, обговорення проблемних ситуацій; наочні – демонстрація, ілюстрація, мультимедійний супровід; практичні – проблемні ситуації та завдання.

За ступенем самостійності мислення: пошукові (виконання завдань самостійної роботи); дослідницькі (НДЗ).

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота здобувачів з літературою, нормативними документами, виконання НДЗ.

3.2. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення:

- навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни;
- навчальна література (підручники, посібники, наукові статті);
- нормативні документи.

IV. Зміст практики

Зміст науково-дослідницької практики полягає у проведенні наукового дослідження з теми кваліфікаційної роботи, апробації результатів дослідження; підготовки роботи до захисту. Звітом магістрантів із науково-дослідницької практики є представлення та обговорення кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри, виступ магістранта на науковій конференції, публікація, рекомендація кваліфікаційної роботи до захисту на засіданні атестаційної комісії.

Зміст науково-дослідницької практики визначається загальною концепцією магістерської підготовки за спеціальністю 231 Соціальна робота. Він включає в себе освітньо-виховну, освітньо-пізнавальну, практичну та дослідницьку діяльність студентів-магістрантів і передбачає системне бачення наукової проблеми.

Під час науково-дослідницької практики магістранти набувають практичних навичок наукової діяльності, знайомляться з основними формами і методами проведення науково-дослідницької роботи в умовах практичної роботи в позашкільному середовищі, працюють над кваліфікаційною роботою, що складає зміст практики.

Специфіка написання кваліфікаційної роботи полягає у тому, що у процесі її підготовки та захисту здійснюється досягнення як науково-дослідницьких, так і навчальних цілей. Тому під час науково-дослідницької практики магістранти глибоко вивчають певні наукові проблеми, вчать аналізувати літературу, критично оцінювати її, полемізувати з авторами, висловлювати власні думки, аргументувати їх, робити правильні наукові теоретичні та практичні висновки. У процесі написання кваліфікаційної (магістерської) роботи магістранти набувають навичок використання сучасних наукових методів дослідження, формують уміння застосовувати творчий підхід до вирішення проблем практичної діяльності.

Програма науково-дослідницької практики відповідає напряму наукових досліджень магістранта і складається з таких компонентів:

- складання індивідуального графіку проходження науково-дослідницької практики;

- укладання списку бібліографічних джерел із теми наукового дослідження;
- збір фактичного матеріалу і здійснення його систематизації та класифікації;
- підготовка та подання до друку наукових публікацій (тези, стаття тощо);
- участь у науково-практичних конференціях;
- оформлення звітної документації науково-дослідницької практики;
- усний звіт (презентація) результатів практики.

Проведення науково-дослідницької практики у ЗВО на базі фахової кафедри включає кілька етапів.

На першому етапі практиканти складають індивідуальний план роботи на період проходження практики та узгоджують його із керівником практики від фахової кафедри.

На другому етапі практиканти виконують завдання практики, узгоджуючи зміст із керівником практики – викладачем фахової кафедри. На цьому етапі практиканти удосконалюють навички дослідницької діяльності; уміння поєднувати теорію з практикою; навички аналітичної роботи; оволодівають вміннями презентувати здобуті результати досліджень у формі звітів, публікацій, доповідей тощо; уміння виявляти ініціативу; набувають навички планування власної професійної діяльності та її реалізації; уміння виявляти ініціативу тощо.

На третьому, заключному, етапі практиканти підводять підсумки проходження науково-дослідницької практики з обов'язковим оформленням і поданням звітної документації.

Організація практики на всіх етапах спрямована на забезпечення безперервності й послідовності оволодіння магістрантами навичками й вміннями професійної діяльності відповідно до вимог підготовки магістра.

Практика проводиться відповідно до робочої програми науково-дослідницької практики магістрантів, яку розробляє кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя з урахуванням нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Керівник практики від ЗВО проводить настановчу конференцію для магістрантів перед початком практики, ознайомлює їх із завданнями практики і вимогами до оформлення звітної документації, здійснює систематичний контроль за ходом виконання завдань практики тощо. В разі необхідності він надає практикантам консультативну та іншу допомогу, організовує підведення підсумків практики.

Науково-методичне керівництво науково-дослідницькою практикою з програми спеціалізованої підготовки магістрантів здійснює науковий керівник кваліфікаційної роботи, який призначається з числа викладачів кафедри з науковим ступенем та вченим званням.

Практика оцінюється керівником на основі звітних документів, що складаються магістрантом. Зразки змісту й оформлення звітних документів з науково-дослідницької практики розробляються на кафедрі соціальної педагогіки і соціальної роботи та включаються до програми практики.

Базою науково-дослідницької практики є кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи.

Магістранти направляються на науково-дослідницьку практику у визначені строки згідно із наказом по ЗВО. Керівник практики працює зі студентами, керуючись робочою програмою, забезпечує професійне консультування студентів у процесі практики, веде систематичне спостереження і контроль за роботою студентів, дає регулярну оцінку рівня практичної компетентності кожного студента, аналізує його практичну роботу, виявляє позитивне, допомагає виправити помилки, позбутися недоліків.

Під час проходження практики магістрант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання практики, передбачені програмою;
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;
- систематично вносити записи до щоденника з практики та своєчасно подавати на перевірку необхідну документацію;
- підготувати до друку наукову публікацію;
- взяти участь у науковій конференції.

Наприкінці практики магістрант звітує про виконання програми науково-дослідницької практики на засіданні кафедри й подає до фахової кафедри необхідну звітну документацію.

В обов'язки керівника практики входить підготовка письмового відгуку про роботу кожного студента-практиканта та її оцінка, яка є підставою для зарахування заліку з практики.

Керівник практики від ЗВО проводить настановчу конференцію для студентів перед початком практики, ознайомлює студентів із завданнями практики і вимогами до оформлення звітної документації, здійснює систематичний контроль за ходом виконання завдань практики студентами тощо. В разі необхідності він надає студентам консультативну та іншу допомогу, організовує підведення підсумків практики.

У процесі проходження практики відбувається інтенсивне формування професійних умінь і навичок здійснення науково-дослідницької діяльності, становлення фахівця соціальної сфери, здатного самостійно вирішувати ті чи інші питання з теми магістерського дослідження.

За результатами опрацювання літературних джерел до теоретичного розділу магістерського дослідження студент має підготувати наукову публікацію (статтю, тези) за темою магістерського дослідження і подати до друку. Результати опублікування представити у папці звітної документації про науково-дослідницьку практику.

Надрукувати публікацію (статтю, тези) можна у різних виданнях (на вибір студента), наприклад:

а) у збірнику «Вісник студентського наукового товариства» НДУ імені Миколи Гоголя. Правила оформлення статей знаходяться за посиланням <http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/naukova-robota/visnik-naukovogo-tovaristva/item/247-pravyla-oformlennia-statei-do-zbirnyka-visnyk-studentskoho-naukovoho-tovaristva> ;

б) у збірнику наукової конференції (НДУ імені Миколи Гоголя, всеукраїнській, міжнародній);

в) монографії (в тому числі у співавторстві з науковим керівником) тощо.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

2 семестр (5 тижнів)

Графік проходження практики у 2 семестрі: 1-3-й та 18-й тижні семестру (з відривом від навчання з перервою на теоретичне навчання).

Завдання:

1.Скласти індивідуальний план роботи на період проходження практики.
2.Опрацювати бібліографічні джерела до кваліфікаційного дослідження, укласти бібліографічний список в алфавітному порядку, оформлений згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація».

3.Укласти рукописний варіант теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1 чи 1-2) для першого читання науковим керівником.

4.Розробити програму проведення емпіричного дослідження (для проведення його у 3 семестрі).

5.Підготувати і подати до друку 1 наукову публікацію (наприклад: статтю до фахового видання «Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя» у співавторстві з керівником або одноосібно до збірника «Вісник студентського наукового товариства» тощо).

6.Взяти участь у роботі науково-практичної конференції за проблематикою наукового дослідження (наприклад – конференції молодих науковців НДУ ім. М. Гоголя в межах проведення щорічної декади «Молодь у науці», міжнародній науково-практичній конференції для молодих науковців «Науковий вимір соціально-педагогічних проблем сьогодення», що проводить щорічно кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи НДУ ім. М. Гоголя тощо).

7.Щоденник практики та звіт.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

3 семестр (5 тижнів)

Графік проходження практики у 3 семестрі: 1-5-й тижні - без відриву від теоретичного навчання.

1.Скласти індивідуальний план роботи на період проходження практики.

2. Провести емпіричне дослідження, зробити його опис, оформити текст як розділ до кваліфікаційної роботи.

3. Підготувати робочий варіант вступу та загальних висновків (подати на перевірку науковому керівнику).

4. Укласти варіант кваліфікаційної роботи для першого читання науковим керівником. Успішно пройти перевірку на плагіат. Отримати допуск наукового керівника до заліку.

5. Підготувати і подати до друку 1 наукову публікацію.

6. Взяти участь у роботі науково-практичної конференції за проблематикою наукового дослідження.

7. Щоденник практики та звіт.

Звітна документація:

1. Щоденник практики.

2. Звіт про проходження практики.

3. Наукова публікація.

4. Підтвердження участі у науковій конференції (програма, сертифікат, публікація у збірнику матеріалів конференції).

5. Титульна сторінка.

V. Система оцінювання

5.1. Форми підсумкового контролю

Підсумковий контроль	
Залік (2 семестр, 3 семестр) виставляється за сумою балів виконаних усіх видів завдань	0-100

2 семестр

№ ПП	ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ	БАЛИ	СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ	БАЛИ
1	Ведення документації практики	20	Створення індивідуального плану науково-дослідницької роботи	5
			Заповнення щоденника практики	5
			Підготовка звіту за практику	10
2	Робота над кваліфікаційною роботою	45	Укладання списку бібліографічних джерел з теми дослідження	10
			Теоретичне наукове дослідження та його текстове оформлення (обсяг – до 30 с.)	25
			Розробка програми емпіричного дослідження	10
3	Апробація матеріалів наукового дослідження	35	Участь у науковій конференції: заочна (5), очна (10), очна з виступом (15)	15
			Підготовка і подання до друку наукової публікації: тези (10), стаття у неперіодичному збірнику наукових праць (15)	20

			стаття у фаховому періодичному виданні (20)	
--	--	--	---	--

3 семестр

№ ПП	ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ	БАЛИ	СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ	БАЛИ
1	Ведення документації практики	20	Створення індивідуального плану науково-дослідницької роботи	5
			Заповнення щоденника практики	5
			Підготовка звіту за практику	10
2	Робота над кваліфікаційною роботою	45	Проведення емпіричного дослідження та його текстове оформлення (обсяг – 20-30 с.)	15
			Написання вступу та загальних висновків кваліфікаційної роботи	15
			Успішне проходження перевірки на плагіат	15
3	Апробація матеріалів наукового дослідження	35	Участь у науковій конференції: заочна (5), очна (10), очна з виступом (15)	15
			Підготовка і подання до друку наукової публікації: тези (10), стаття у неперіодичному збірнику наукових праць (15) стаття у фаховому періодичному виданні (20)	20

Здобувачі можуть підвищити кількість балів на заліку за рахунок виконання обов'язкових завдань та додаткових балів за участь у заходах неформальної освіти, які відповідають змісту навчальної дисципліни.

Протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач/ка може додатково отримати бали (у кількості 1-10 балів) на підстави заяви за умови підтвердження участі (сертифікати, грамоти, подяки, програми тощо) у різних формах неформальної освіти: вебінарах, методичних семінарах, круглих столах, конференціях, курсах тощо.

Умови та порядок зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, представлені у р. 8 «Положення про організацію освітнього процесу в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя» (2019).

5.2. Методи та засоби діагностики результатів навчання

Діагностика здійснюється за допомогою узагальнених кваліфікаційних (академічних або професійних) завдань, що створюються як модель певної проблемної ситуації у сфері соціальної на базі результатів навчання. Звітна папка оцінюються якістю виконання завдань індивідуальної роботи.

Методи оцінювання: інтерактивні, організація та проведення настановчої та підсумкової конференції, проведення соціального експерименту, організація та проведення емпіричного дослідження, обробка отриманих даних; статистичні методи, інструктаж; інтерактивні методи навчання, анотування першоджерел,

консультація, виконання навчальних завдань, узагальнення досвіду проектної діяльності, організація навчально-пізнавальної діяльності з використанням інтернет-ресурсів (користування інформаційно-пошуковими та інформаційно-довідковими системами, робота з першоджерелами, апробація результатів наукового дослідження: підготовка доповіді, виступ на конференції, ведення наукової дискусії, диспут та ін.

оцінювання виконаних завдань, їх якість, оформлення.

Залік вставляється як сума балів за результатами виконання усіх видів робіт.

5.2. Критерії підсумкового оцінювання

1. Рівень професійних науково-дослідницьких умінь.
2. Вияв професійно значущих якостей особистості: емпатія, доброзичливість, делікатність, автентичність, відкритість, конкретність, організованість, ініціативність, безпосередність, комунікабельність, дисциплінованість, доброта, любов та повага до людей.
3. Якість виконання всіх завдань практики.
4. Рівень використання творчих підходів та самостійності при виконанні завдань практики.
5. Якість звітної документації.

У процесі проходження практики науковим керівником здійснюється контроль за ходом виконання усіх завдань та надання практикантам необхідної допомоги у їх виконанні.

Процес оцінювання знань магістрантів передбачає:

- перевірку керівниками практики виконання завдань та звіту з практики, написання відгуку;
- оформлення звітної документації;
- захист звіту магістрантом перед комісією.

Під час захисту оцінюються:

- рівень виконання програми практики та індивідуального завдання;
- якість оформлення звітної документації;
- повнота та змістовність відповідей магістранта на поставлені запитання.

Захист науково-дослідницької практики здійснюється на засіданні кафедри, обговорюються її підсумки.

VI. Рекомендовані джерела інформації

6.1. Основні:

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери /за заг. ред. проф. І. Д. Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 536 с.
2. Карпенко О. Г. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти : науково-методичний та організаційно-технологічний аспекти : монографія / за ред. С. Я. Харченка. Дрогобич : Коло, 2007. 374 с.
3. Конончук А. І., Зінченко Т. В. Практична підготовка майбутніх соціальних працівників : метод. посіб. / за ред. А. І. Конончук. Ніжин : Видавництво

- НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 130 с.
4. Конончук А. І., Останіна Н. С., Сватенков О. В. Магістерська робота : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. А.І Конончук. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 208 с.
 5. Лякішева Л. В., Грицюк Л. К. Методика викладання навчальних дисциплін соціально-педагогічного напрямку студентам ВНЗ : навч. метод. посіб. Луцьк : Східноєвропейський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 504 с.
 6. Методика викладання у вищій школі : навч. посібн. / О. В.Малихін та ін. Київ : КДПУ, 2014. 262 с.
 7. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. / за ред. З. Н. Курлянд. Київ : Знання, 2005. 399 с.
 8. Полякова О. М. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін : навч. метод. посіб. / за заг. ред. О. М. Полякової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 188 с.
 9. Практична підготовка майбутніх соціальних працівників : метод. посіб. /А. І. Конончук, Т. В. Зінченко ; за заг. ред. А. І. Конончук. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 130 с.
 10. Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти. Лист МОН України від 09.07.2018 р., № 1/9-434.
 11. Соціальна педагогіка : навч.-метод. посіб. у 2 ч./ за ред. П. М. Гусака, Л. К. Грицюк. Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2010. Ч.1; Ч.2. (292 с.; 546 с.).
 12. Соціальна робота : методика викладання : навч.-метод. посіб./ Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. Київ : Університет «Україна», 2011. 340 с.
 13. Соціальна робота : підручник / за ред. Н. Г. Ничкало. Тернопіль : ВАТ «ТВПК «Збруч», 2010. 330 с.
 14. Соціальна робота. Короткий енциклопедичний словник. Київ : ДЦССМ, 2002. 536 с. Соціальна робота. Книга 4.

6.2. Додаткові:

1. Інтегровані соціальні служби : теорія, практика, інновації : навч.-метод. комплекс / за ред. : І. Д. Зверевої, Ж. В. Петрочко. Київ : Фенікс, 2007. 528с.
2. Методологія та методика наукового дослідження : навч. посіб. / В. О. Вихрущ, Ю. М. Козловський, Л. І. Ковальчук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 328 с.
3. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. Книга 4. Київ : ДЦССМ, 2002. 596с.

Нормативні документи практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

1. Організація практичної підготовки студентів у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя: методично-інформаційні матеріали /укл. : О. Г. Самойленко, О. С. Філоненко. Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 32 с.

2. Положення про випускню кваліфікаційну (дипломну) роботу студента Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Затверджено Вченою радою Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя від 4 квітня 2019 р., протокол №10.
3. Положення про організацію освітнього процесу в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя. Затверджено наказом ректора від 03.05.2018 р., № 88. Зі змінами від 19 вересня 2019 р., наказ №171.
4. Положення про проведення практики студентів Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя /уклад. : О. Г. Самойленко, О. С. Філоненко. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 15 с.
5. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р., №1556-VII.
6. Про внесення змін до деяких *законів* України про *освіту* щодо організації *інклюзивного* навчання: *Закон* України від 05.06.2014 р. № 1324-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1324-18#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
7. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наказ МОН України від 24.04.2019 р., №556.
8. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення 24.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
9. Про процедуру впровадження антиплагіатної системи : Наказ ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя від 30 травня 2019 р. №126.
10. Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти. Лист МОН України від 09.07.2018 р., № 1/9-434.

ДОДАТКИ

Зразок оформлення титульної сторінки Додаток 1 щоденника студента-практиканта:

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
науково-дослідницької практики

(вид і назва практики)

студента _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення _____ **педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв** _____

Кафедра, циклова комісія _____ **соціальної педагогіки і соціальної роботи**

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ **магістр**

Галузі знань _____ **23 Соціальна робота**

Спеціальність _____ **231 Соціальна робота**

___I___ курс, група СРм-1 (СРмз-1) _____

Додаток 2**Вимоги до змісту щоденника обліку науково-дослідницької роботи магістранта як форми звітності**

Щоденник практики належить до основних форм звітності здобувача-практиканта. У щоденнику, який ведеться упродовж усього періоду практики, фіксуються усі напрями роботи; пропозиції щодо вдосконалення практики в цілому та її окремих напрямів.

Щоденник практики заповнюється регулярно. У щоденнику науково-дослідницької практики повинно бути зафіксовано не менше 4 щотижневих записів про виконання завдань практики.

Він підписується практикантом (після звіту) та керівником-методистом випускаючої кафедри.

У щоденнику обов'язково мають бути зафіксовані такі позиції:

1. Мета і завдання практики, зміст завдань.
2. Індивідуальний план здобувача-практиканта (потижневий).
3. Програма дослідно-експериментальної роботи емпіричного дослідження, його опис, етапи проведення, оформлення тексту як розділу до магістерського дослідження.
4. Аналіз власної діяльності під час науково-дослідницької практики.

Додаток 3**Зразок індивідуального плану роботи студента-практиканта**

№ № пп	Зміст і види роботи	Термін виконання	Підпис керівник а практики
1	Участь у настановчій конференції з питань організації та проведення практики		
2	Складання індивідуального плану роботи на весь період практики (спільно з керівником практики)		
3	Участь у науковій та дослідницькій роботі: а) методичних засіданнях, нарадах, семінарах працівників фахової кафедри; б) проведення дослідницької роботи на одну з актуальних проблем соціальної сфери; в)		
4			
5			

Додаток 4**Вимоги до змісту індивідуального плану практики
як форми звітності**

Індивідуальний план складається студентом на початку практики самостійно з урахуванням: власного практичного і дослідницького інтересу; видів поточної діяльності, до яких він передбачає залучитися під час практики і які узгодив із керівником практики випускаючої кафедри.

Студент включає такі позиції, як порядковий номер, види роботи, термін виконання та позначка про виконання. Індивідуальний план підписують студент-практикант та його керівник на місці проходження практики.

Додаток 5**Структура звіту про проходження практики**

Звіт з науково-дослідницької практики оформляється письмово у щоденнику.

1. У першій частині обґрунтовується вибір напряму практичної чи /та дослідницької роботи. Формулюються основні проблеми й задачі науково-дослідницької практики.

2. У другій частині виконується огляд методичного інструментарію, який був застосований під час практики.

3. У третій частині аналізуються результати практичної та дослідницької роботи.

4. Звіт завершується висновками, що узагальнюють основні результати, які студент отримав під час практики (набуття професійних та особистісних якостей, практичних навичок організації та проведення емпіричного дослідження тощо).

5. Додаток комплектується примірниками роздавальних матеріалів, що використовувалися під час роботи, текст надрукованої публікації (ксерокопія), підтвердження участі в науковій конференції (програма, сертифікат) тощо.

Додаток 6

*Зразок оформлення студентської наукової статті, тез до збірника
«Вісник студентського наукового товариства» Ніжинського державного
університету імені Миколи Гоголя*

**ПРАВИЛА оформлення статей
до збірника "НАУКОВІ ЗАПИСКИ"**

До друку приймаються лише наукові статті, які мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи

подальших розвідок у даному напрямку. До опублікування у журналі приймаються наукові статті, які раніше не друкувалися.

У даних про автора зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчені звання, посада, місце роботи / навчання, службовий і домашній телефони, e-mail, поштова адреса.

1. Текст має бути складений у Microsoft Word (розширення *.doc, .docx). Гарнітура – Times New Roman, кегль – 14 pt. Поля: праве – 25 мм; верхнє, нижнє – 20 мм; лівє – 30 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Абзацний відступ – 1 см, встановлена заборона висячих рядків.

2. Якщо при наборі статті використовувалися нестандартні шрифти, необхідно обов'язково (!) їх надати. Назва статті, прізвище, ім'я, по батькові подаються українською, російською та англійською мовами.

Структура статті

- 1) Стаття починається з індексу УДК у верхньому лівому куті.
- 2) Назва друкується великими літерами, вирівнювання по лівому краю.
- 3) Прізвище та ініціали автора – напівжирними літерами по лівому краю.
- 4) Анотації та ключові слова подаються українською, російською та англійською мовами (до 6 речень).

5) Основний текст статті може розбиватися на підрозділи. Посилання в тексті подаються у квадратних дужках із зазначенням номера джерела та сторінки ([7, с. 64]) у підзаголовку Література. Нерозривний пробіл (Ctrl+Shift+пробіл) ставиться обов'язково: ■ між ініціалами та прізвищем (С. Русова); ■ після географічних скорочень (м. Київ); ■ між знаками номера (№) та параграфа і числами, які до них відносяться; ■ у посиланнях на літературу [14, с. 60]; ■ всередині таких скорочень: і т. д., і т. п. тощо; ■ між внутрішньотекстовими пунктами й інформацією, яка йде після них, між числами й одиницями виміру (20 кг), а також дат (XX ст., 2002 р.)

6) Схеми та малюнки у статті потрібно пронумерувати. Нумерація виділяється курсивом, назва малюнка – курсивом напівжирним. Слово "Таблиця" виділяється напівжирним шрифтом по правому краю, назва таблиці – по центру напівжирним курсивом.

7) Література розміщується після статті у порядку згадування або в алфавітному порядку. Список літератури оформляється відповідно до Бюлетня ВАК № 5 за 2009 р.

За достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей відповідають автори публікації.

Матеріали, отримані студентами під час виконання індивідуальних завдань, можуть бути в подальшому використані для виконання дипломних робіт.

Правила оформлення статей до збірника «Вісник студентського наукового товариства» знаходяться за посиланням <http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/naukova-robota/visnik-naukovogo-tovaristva/item/247-pravyla-oformlennia-statei-do-zbirnyka-visnyk-studentskoho-naukovoho-tovarystva>

** Вимоги до оформлення студентської наукової статті, тез до збірника іншого навчального закладу подаються додатково в інформаційному листі конференції.*

Додаток 7

***Зразок оформлення титульної сторінки папки
зі звітною документацією практики***

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА
звітна документація

здобувача/ки другого
(магістерського) рівня вищої
освіти спеціальності 231
Соціальна робота
групи СРМз-1
факультету педагогіки,
психології, соціальної роботи та
мистецтв
Іваненко Наталії

Ніжин – 20__ р.

Додаток 8

Міністерство освіти і науки України
 Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
**ПІДСУМКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ
 НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ**

Магістрант/ка _____
 групи _____ факультету педагогіки, психології, соціальної роботи
 та мистецтв спеціальності 231 Соціальна робота денної /заочної форми
 навчання проходив/ла науково-дослідницьку практику у **2 семестрі** при кафедрі
 соціальної педагогіки і соціальної роботи НДУ імені Миколи Гоголя
 з _____ по _____ 20 ____ р.
 Декан факультету _____ М.П.
 Керівник від фахової кафедри _____

Завдання практики:

Напрями роботи та звітна документація з практики	оцінки в балах		
	керівник від фахової кафедри		
	Мак сим. кіль кість балів	Отри мана кількі сть балів	Підпис
Ведення документації практики:			
- індивідуальний план науково-дослідницької роботи	5		
- щоденник практики	5		
- звіт за практику	10		
Робота над кваліфікаційною роботою:			
- список бібліографічних джерел з теми дослідження	10		
- теоретичне наукове дослідження (обсяг – до 30 с.)	25		
- програма емпіричного дослідження	10		
Апробація матеріалів наукового дослідження:			
- участь у науковій конференції: заочна (5), очна (10), очна з виступом (15);	15		
- наукова публікація: тези (10), стаття у неперіодичному збірнику наукових праць (15), стаття у фаховому періодичному виданні (20).	20		
Бонусні бали (до 10 балів):			
за участь у вебінарах, методичних семінарах, круглих столах за тематикою кваліфікаційної роботи або з			

питань методики роботи над науковим дослідженням, академічної доброчесності тощо			
Всього:	100		

Висновок _____ **атестаційної**
комісії _____

Оцінка: _____ за _____ шкалою
університету _____
_____ за національною шкалою

Голова атестаційної комісії _____
_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)
" ____ " _____ 20 ____ р.

Міністерство освіти і науки України
 Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

**ПІДСУМКИ
 НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ**

Магістрант/ка _____
 групи _____ факультету психології та соціальної роботи
 спеціальності 231 Соціальна робота *денної /заочної* форми навчання
 проходив/ла науково-дослідницьку практику у **3 семестрі** при кафедрі
 соціальної педагогіки і соціальної роботи НДУ імені Миколи Гоголя

з _____ по _____ 20 ____ р.

Декан факультету _____ М.П.

Керівник від фахової кафедри _____

Завдання практики:

Напрями роботи та звітна документація з практики	оцінки в балах		
	керівник від фахової кафедри		
	макс им. кіль кість балів	отрим ана кількі сть балів	підпис
Ведення документації практики:			
- індивідуальний план науково-дослідницької роботи	5		
- щоденник практики	5		
- звіт за практику	10		
Робота над кваліфікаційною роботою:			
- емпіричне наукове дослідження (обсяг – до 30 с.)	15		
- вступ та загальні висновки кваліфікаційної роботи	15		
- успішне проходження перевірки на плагіат	15		
Апробація матеріалів наукового дослідження:			
- участь у науковій конференції: <i>заочна (5), очна (10), очна з виступом (15);</i>	15		
- наукова публікація: <i>тези (10), стаття у неперіодичному збірнику наукових праць (15), стаття у фаховому періодичному виданні (20).</i>	20		
Бонусні бали (до 10 балів):			
за участь у вебінарах, методичних семінарах, круглих столах за тематикою кваліфікаційної роботи або з питань методики роботи над науковим дослідженням, академічної доброчесності тощо			
Всього:	100		

Висновок атестаційної комісії _____

Оцінка: за шкалою університету _____

за національною шкалою _____

Голова атестаційної комісії _____

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

" _____ " _____ 20 ____ р.